

**ANONİM ŞİRKETLERDE SERMAYE ARTIRIMINA
İLİŞKİN GENEL KURUL KARARLARININ
DÜRÜSTLÜK KURALINA AYKIRILIK NEDENİYLE
İPTALİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER***

***EVALUATIONS REGARDING THE ANNULMENT OF GENERAL
ASSEMBLY RESOLUTIONS ON CAPITAL INCREASES IN JOINT
STOCK COMPANIES DUE TO VIOLATION OF THE PRINCIPLE
OF GOOD FAITH***

*Gül BÜYÜKKILIÇ***

İYYÜHFD, 2025, 3(2), (111-143)

* Gönderim Tarihi: 28.07.2025, Kabul Tarihi: 30.07.2025 /
Submission Date: July 28, 2025, Acceptance Date: July 30, 2025.

** *Araştırma Makalesi/ Research Paper.*
Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Ana Bilim Dalı
Öğretim Üyesi (e-posta: gbuyukkilic@marmara.edu.tr; Cep Tel.: 0 533 618 32 24,
ORCID-ID: 0000-0002-3484-7002).

Öz

Anonim şirketlerde genel kurul kararlarının iptali, Türk Ticaret Kanunu'nun 445. maddesi ve devamındaki hükümler uyarınca; kanuna aykırılık, esas sözleşmeye aykırılık ve dürüstlük kuralının ihlâli gibi gerekçelere dayanılarak mahkemeden talep edilebilmektedir. Kanun veya esas sözleşme hükümlerine aykırılık, daha somut ve belirli nitelikte olduğu için tespiti ve ispatı görece daha kolaydır. Buna karşılık, dürüstlük kuralına aykırılık gibi soyut nitelikteki bir ilkenin ihlâli söz konusu olduğunda, bu durumun sınırlarının çizilmesi ve ispatı daha karmaşık hâle gelebilmektedir. Bu çalışma, anonim şirketlerde sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararlarının, dürüstlük kuralının ihlâli çerçevesinde değerlendirilmesini ve bu kapsamda iptal edilebilirliğinin incelenmesini amaçlamaktadır. Bu çerçevede özellikle dürüstlük kuralının kapsamının tespitinde dikkate alınan çoğunluk gücünün sınırlandırılması, hakların sakınımlar olarak kullanılması, eşit işlem ilkesi ve şirket menfaati ölçütleri üzerinde durulmuş ve sermaye artırım kararının bu ölçütler bağlamında iptal edilebilirliği değerlendirilmiştir.

***Anahtar Kelimeler:** Dürüstlük kuralı, hakkın kötüye kullanılması yasağı, şirket menfaati, eşitlik ilkesi, çoğunluk gücünün sınırlandırılması ilkesi.*

Abstract

In joint-stock companies, the annulment of general assembly resolutions may be requested from the court pursuant to Article 445 and the subsequent provisions of the Turkish Commercial Code, based on grounds such as violation of the law, breach of the articles of association, or infringement of the principle of good faith. In this context, violations of statutory provisions or the articles of association are more concrete and specific in nature, making their determination and proof comparatively

easier. In contrast, when it comes to breaches of more abstract principles such as the principle of good faith, defining the boundaries and proving the violation becomes more complex. This study aims to examine general assembly resolutions on capital increases in joint-stock companies within the framework of the violation of the principle of good faith and to analyze their annulability on this basis. In this regard, the study focuses particularly on the criteria used to determine the scope of the principle of good faith—namely, the limitation of majority power, the principle of exercising rights with due care, the principle of equal treatment, and the concept of corporate interest—and evaluates the annulability of capital increase resolutions in light of these criteria.

Keywords: *Principle of good faith, prohibition of abuse of rights, corporate interest, principle of equality, principle of limitation of majority power.*

I. GİRİŞ

Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK)¹ 445. maddesi ve devamındaki hükümler çerçevesinde dürüstlük kuralının ihlâli anonim şirketlerde genel kurul kararlarının iptali sebeplerinden biridir.

Dürüstlük kuralı (*bona fides*), bireylerin haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüst, makul ve iyi niyetli davranmalarını zorunlu kılan temel bir ilkedir. Türk Medeni Kanunu'nun (TMK)² 2. maddesinde açıkça düzenlenen bu ilkeye göre, herkes haklarını kullanırken ve borçlarını ifa ederken dürüstlük kurallarına uymakla yükümlüdür.

Dürüstlük kuralının bir diğer görünümü niteliğinde olan hakkın kötüye kullanılması yasağı, bir hakkın amacı dışında, dürüstlük kuralıyla bağdaşmayan ve başkalarına zarar verme saikiyle ya da ölçüsüz şekilde kullanılmasını önleme amacına hizmet etmektedir³. Bu bağlamda, söz

¹ Türk Ticaret Kanunu, Kanun Numarası: 6102, Kabul Tarihi: 13.01.2011, RG. 27846, 14.02.2011.

² Türk Medeni Kanunu, Kanun Numarası: 4721, Kabul Tarihi: 22.11.2001, RG. 24607, 08.12.2001.

³ Bkz. bu çalışmanın II. numaralı başlığı.

konusu yasak, hem bireyler arası ilişkilerde adaletin sağlanması, hem de hukuki güvenliğin korunması açısından önemli bir denetim aracı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yine hakkın kötüye kullanılmasının bir alt ilkesini çelişkili davranış yasağı (*venire contra factum proprium*) teşkil eder. Bu yasak ise, bir kimşenin tutum ve davranışlarıyla başkalarında haklı bir güven oluşturduktan sonra, bu güvenle açıkça çelişen ve özellikle de oluşturulan beklentiye boşa çıkaran bir davranışta bulunamaması esasına dayanır⁴.

Dürüstlük kuralı (ve hakkın kötüye kullanılması yasağı ile çelişkili davranış yasağı) soyut bir kapsama sahip olduğundan, sınırlarının belirlenebilmesi belirli ölçütlerin tespit edilmesini gerekli kılmaktadır. Bu çerçevede genel kurul kararlarının dürüstlük kuralına aykırılığının tespitinde dikkate alınabilecek başlıcaları; çoğunluk gücünün sınırlandırılması, hakların sakınılarak kullanılması ilkesi, eşit işlem ilkesi ve şirket menfaati şeklinde sıralanabilir.

Çoğunluk gücünün sınırlandırılması ilkesi, çoğunluk pay sahiplerinin yalnızca kendi menfaatlerini gözeterek azınlık aleyhine orantısız ve haksız sonuçlar doğurabilecek kararlar almasını önlemeyi amaçlar⁵. Özellikle sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararlarının iptali davalarında, bu ilkeye sıkça dayanılmaktadır.

Eşit işlem ilkesi, TTK m. 357'de açıkça düzenlenmiş olup, anonim şirketlerde sermaye sahibi tüm pay sahiplerinin yönetim sürecine adil şekilde katılmalarını ve alınan kararlarda eşit ölçüde söz sahibi olmalarını teminat altına alır⁶. Ne var ki, şirket yararıyla kısmen uyumlu görünen genel kurul kararları karşısında, eşit işlem ilkesinin koruma alanı sınırlı kalabilmektedir. Özellikle sermaye artırımını gibi işlemler, azınlık aleyhine sonuçlar doğurma potansiyeline sahip olup, eşitlik ilkesine dayanılarak kolaylıkla meşrulaştırılabilir. Bu gibi durumlarda yalnızca eşit işlem ilkesine başvurmak yeterli olmaz; burada devreye hakların sakınılarak

⁴ Bkz. bu çalışmanın II. numaralı başlığı.

⁵ Bkz. bu çalışmanın III.A. başlığı.

⁶ Bkz. bu çalışmanın III.B. başlığı.

kullanılması ilkesi girerek azınlık pay sahiplerinin korunması bakımından daha etkili bir koruma imkânı sağlar.

Hakların sakınılarak kullanılması ilkesi, temel hakların ihlâl veya kısıtlama olmaksızın kullanılabilmesini güvence altına almayı hedefler. Aynı zamanda hakların kötüye kullanımını önleyen bir kontrol mekanizması niteliği taşıyarak hukuki ilişkilerin hakkaniyet ve denge esasına uygun biçimde devamını destekler⁷.

Dürüstlük kuralının kapsamının tespitinde yardımcı role sahip bir diğer ölçüt olan “şirket menfaati” ise esas sözleşmede belirtilen amaçların, öngörülen süre zarfında gerçekleştirilmesini teminen, yine esas sözleşme ya da şirketin ikincil düzenlemelerinde öngörülen yollarla şirketin hukuki ve ekonomik çıkarlarının birlikte oluşturduğu bütüncül yararı ifade eder⁸.

Anonim şirketlerde esas sermayenin artırılması kanun tarafından tanınmış bir haktır. Şirket, kanunda öngörülen koşulları sağlamak kaydıyla her zaman sermaye artırımı kararı alabilir. Bu yola; şirketin büyümesi, yeni yatırımlar yapılması, birleşme ve devralmalar, vadesi gelen borçların ödenmesi ya da sermaye yapısının güçlendirilmesi gibi çeşitli nedenlerle başvurulabilir⁹.

Anonim şirketlerde (sermaye artımına ilişkin) genel kurul kararlarının hukukten sonuç doğurabilmesi, hukuka uygun olmasına bağlıdır. Kararların varlık ve geçerlilik koşulları, kanun koyucu tarafından; şirketin, azınlık pay sahiplerinin, şirket alacaklılarının, potansiyel pay sahiplerinin hak ve menfaatleri ile kamu düzenine ilişkin diğer gereklilikler dikkate alınarak çeşitli yasal düzenlemelerle belirlenmiştir¹⁰. Meydana geliş şekli veya içeriği itibarıyla bu kurallara aykırı olan kararlar hukukten geçersiz sayılır. Genel kurul kararlarında ortaya çıkan bu geçersizlik ise, ihlâl edilen hukuk kuralının niteliğine göre yokluk, butlan ya da iptal edilebilirlik şeklinde ortaya çıkmaktadır.

⁷ Bkz. bu çalışmanın III.C. başlığı.

⁸ Bkz. bu çalışmanın III.D. başlığı.

⁹ Y.11.HD. 20.11.2024, E. 2023/6790, K. 2024/8103, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

¹⁰ Y.HGK. 18.10.2022, E. 2020/11-674, K. 2022/1291, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası

Bu çalışmada, anonim şirketlerde sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararlarının dürüstlük kuralına aykırılık gerekçesiyle iptali bağlamında değerlendirilmesi amaçlanmış olup¹¹, bu çerçevede, ilk olarak dürüstlük kuralı ve bu kuralın bir diğer görünümü olan hakkın kötüye kullanılması yasağı ile çelişkili davranış yasağı incelenmiş, ardından dürüstlük kuralına aykırılığın tespitinde dikkate alınabilecek temel ölçütler belirlenmiş, sonrasında güncel yargı kararları ışığında ve açıklanan bu ölçütler bağlamında anonim şirketlerde sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararlarının dürüstlük kurallarına aykırılık nedeniyle iptaline ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.

II. DÜRÜSTLÜK KURALI, HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASI YASAĞI ve ÇELİŞKİLİ DAVRANIŞ YASAĞI

Hukuki ilişkilerde adaletin ve hakkaniyete uygun dengenin korunmasını amaçlayan dürüstlük kuralı ile hakkın kötüye kullanılması yasağı, hukuk sisteminin temelini oluşturan evrensel ilkelerdendir.

Dürüstlük kuralı, bir kimseden namuslu, dürüst, makul ve yaptığı eylemin sonucunu bilebilen ortalama bir kimseden beklenen davranışı ifade eder¹². Dürüstlük kuralı, hakların kullanılması ve borçların ifasında hukuka, toplumun genel ahlaki değerlerine, yerleşik örf ve âdet kurallarına, doğruluk ve güven ilkelerine uygun davranmayı; ayrıca, hak kullanımının diğer hak sahiplerinin ya da borç ilişkisinin karşı tarafında yer

¹¹ Bu noktada şunu da belirtmek gerekir ki, dürüstlük kuralına aykırılık ayrı bir iptal sebebi olarak düzenlenmiş ise de, gerek dürüstlük kuralı gerekse dürüstlük kuralının kapsamının belirlenmesindeki yardımcı ölçütlere (örneğin, eşit işlem ilkesi) aykırılık aynı zamanda kanuna aykırılık da teşkil etmektedir. Nitekim Yargıtay HGK da bu hususu şu şekilde ifade etmiştir: “*Kanuna aykırılık, emredici hükümler haricinde yalnızca TTK hükümlerine veya anonim şirketi düzenleyen hükümlere değil yürürlükte bulunan ilgili tüm mevzuat hükümlerine ve yazılı olmayan hukuk kurallarına, özellikle -yasal istisnalar dışında- pay sahipleri arasındaki eşitlik ilkesini de içerir.*” Y.HGK. 18.10.2022, E. 2020/11-674, K. 2022/1291, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

¹² M. Kemal Oğuzman/ Nami Barlas, *Medeni Hukuk*, On İki Levha Yayıncılık, 2024, s. 279; M. Kemal Oğuzman, “Dürüstlük Kuralına Başvurma Konusunda Bazı Yargıtay Kararlarının Eleştirilmesi”, Prof. Dr. Yaşar Karayalçın’ a 65. Yaş Armağanı, Ankara, 1988, s. 407; Gökhan Antalya/ Murat Topuz, *Medeni Hukuk Giriş Temel Kavramlar Başlangıç Hükümleri Cilt 1*, Seçkin, 2024, s. 482-483; Seyfullah Edis, *Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri*, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, 1993, s. 291.

alan kişilerin meşru güven beklentilerini sarsmamasını öngören ilke ve kurallar bütünüdür¹³.

TMK'nın 2. maddesinde düzenlenen dürüstlük kuralı, herkesin uyması gerekli olan genel ve objektif bir davranış kuralıdır¹⁴. Özel hukukun her alanında uygulanmaya elverişli bir biçimde öngörülmüş olan dürüstlük kuralının¹⁵, TMK'nın ayrılmaz bir parçası olan TTK'nın uygulanmasında da önemli bir yeri vardır (TTK m. 1). Yönetim kurulu üyelerinin müzakerelere katılma yasağı ile ilgili TTK m. 393 hükmü, TTK m. 357'de düzenlenen eşit işlem ilkesi, TTK m. 515'te düzenlenen dürüst resim verme ilkesi dürüstlük kuralının özellikle şirketler hukuku alanındaki yansımalarına örnek olarak gösterilebilir.

Hakkın kötüye kullanılması yasağı ise TMK m. 2/2'de düzenlenmiş olup, bu hükümde bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasının hukuk düzeni tarafından korunmayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu ilke, dürüstlük kuralının bir yansıması olup, hakların sınırlarını belirlemekte ve hakkın amacı dışında, başkalarına zarar verecek veya onları zarara uğratma tehlikesi yaratacak biçimde kullanılmasını engellemeyi hedefler¹⁶. Hakkın kötüye kullanılması yasağı, kişilere tanınan sübjektif hakların sınırsız biçimde ve keyfi olarak kullanılmasını engellerken, hak sahibine bu hakkı dürüstlük kuralına uygun şekilde kullanma yükümlülüğü de getirir.

Bu başlık altında son olarak, hakkın kötüye kullanılması ilkesinin kapsamı içinde değerlendirilen alt ilkelere biri olan¹⁷, *çelişkili davranış yasağına* değinmek gerekir.

Hukuk sistemimizde, kişilerin önceki davranışlarıyla mutlak şekilde bağlı olmalarını ya da her durumda tutarlılık göstermelerini zorunlu kılan genel bir kural bulunmamaktadır. Ancak, bir kişi tutum ve davranışlarıyla

¹³ Antalya/ Topuz, s. 488 vd. Dürüstlük kuralının farklı tanımları için ayrıca bkz. Necla Giritlioğlu, Dürüstlük Kuralları, Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı ile Sınırlandırılması, İstanbul, 1989, s. 1 vd.

¹⁴ Mustafa Dural/ Suat Sarı, Türk Özel Hukuku Cilt 1 Temel Kavramlar ve Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri, Filiz, 2024, s. 203. Ayrıca bkz. Y.HGK. 06.07.2021, E. 2017/11-1300, K. 2021/922, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

¹⁵ Edis, s. 301.

¹⁶ Talya Şans Uçaryılmaz, Bona Fides (Dürüstlük Kuralı), Yetkin, 2019, s. 142.

¹⁷ Şener Akyol, Medeni Hukukta Çelişki Yasağı, Vedat, 2007 (Çelişki Yasağı), s. 5.

başkalarında haklı bir güven oluşturmuşsa, bu güvenle açıkça çelişen ve özellikle de oluşturulan beklentiyi boşa çıkaran bir davranışta bulunamaz. Başka bir deyişle, bir kişide güven oluşturduktan sonra bu güvene aykırı biçimde davranmak veya önceki tutumuyla çelişen tamamen farklı bir davranış sergileyerek karşı tarafı hukuken dezavantajlı bir duruma düşürmek, hukuk düzenince korunmaz¹⁸. Kişinin önceki tutum veya işlemleriyle bağdaşmayan şekilde hareket etmesi ve bu suretle muhatabını zor durumda bırakarak zarara uğratması, hakkın kötüye kullanılması anlamına gelir¹⁹. Bu durum, “çelişkili davranış yasağı” olarak adlandırılır²⁰. Dolayısıyla çelişkili davranış yasağına aykırılık bir kimsenin kendisine duyulan haklı güveni boşa çıkarmaması, davranışlarına güvenen kişilere karşı tutarlı davranması anlamına gelmektedir²¹.

III. DÜRÜSTLÜK İLKESİNE AYKIRILIĞIN TESPİTİNDE DİKKATE ALINABİLECEK TEMEL ÖLÇÜTLER

Dürüstlük kuralı soyut nitelikte bir ilke olduğundan, uygulanabilirliğinin sağlanabilmesi için sınırlarının belirli ölçütler aracılığıyla

¹⁸ Antalya ve Topuz, s. 546 vd.

¹⁹ Kişinin kendi hukuka ya da ahlâka aykırı davranışından doğan sonuçlardan faydalanmasını engelleyen ilke, doktrinde ve uygulamada, TMK m. 2/2’de düzenlenen dürüstlük kuralının bir yansıması niteliğinde olan hakkın kötüye kullanılması yasağının bir uygulama örneği olarak kabul edilmekte ve bu yöndeki talepler reddedilmektedir. Bu duruma ilişkin şu örnek açıklayıcı niteliktedir: “*Kendi ahlâka aykırı davranışına dayanarak hak kullanılması: Kimsenin kendi ahlâka aykırı davranışına dayanarak talepte bulunamayacağı (nemo auditur propriam turpitudinem allegans) çok eski bir prensiptir. Kanunlarımızda bu esasa dayanan çeşitli hükümler vardır. (BK m.65, 156 gibi). Aynı esas, bir kimsenin aldatıcı davranışlarda bulunarak yarattığı duruma dayanan bir hakkı kullanması hâlinde bu davranışın hakkın kötüye kullanılması sayılmasına imkân verir. Meselâ, bir kimsenin karşı tarafı borcunu mutlaka ifa edeceği vaadiyle veya başka tekliflerle oyalayarak bir zamanasını süresini veya hak düşürücü süreyi geçirttikten sonra zamanasını veya hak düşümü savunmasında bulunması, hakkın kötüye kullanılmasıdır...*” (Oğuzman/ Barlas, s. 295-296). Ayrıca bkz. Şener Akyol, Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı, Filiz, 1995 (Dürüstlük Kuralı), s. 59; Akyol, Çelişki Yasağı, s. 47 vd.

²⁰ “*Bir kimsenin davranışlarında tutarlılık bulunmasını gerektiren bir hukuk kuralı yoktur. Fakat bir hukuki ilişkide bir kimse davranışı ile karşı tarafta korunmaya layık ve esaslı bir güven uyandırdıktan sonra, artık bu davranışına aykırı tutum takınamaz ve sonraki davranışlarıyla karşı tarafta hayal kırıklığı yaratamaz (venire contra factum proprium nemini licet); aksi takdirde onun bu tutumu hakkın kötüye kullanılması teşkil edebilir.*” (Oğuzman/ Barlas, s. 299-300).

²¹ Akyol, Çelişki Yasağı, s. 6-8; Gökhan Antalya/ Murat Topuz, s. 546.

somutlaştırılması gerekmektedir. Bu çerçevede dürüstlük ilkesine aykırılığın tespitinde dikkate alınabilecek başlıca ölçütler, çoğunluk gücünün sınırlandırılması ilkesi, eşit işlem ilkesi, hakların sakınılarak kullanılması ilkesi ve şirket menfaati şeklinde sıralanabilir²².

A. Çoğunluk Gücünün Sınırlandırılması İlkesi

Anonim şirketler, temelde çoğunluk ilkesine dayanan bir yapıya sahip olup, pay sahipleri arasındaki uyuşmazlıkların da genellikle bu ilke doğrultusunda çözüme kavuşturulduğu sermaye şirketleridir²³. Anonim şirketlerde pay oranı, ortağın sermayeye katılımına göre belirlendiğinden, şirkete daha çok yatırım yapan pay sahibinin şirkette daha çok söz hakkı olması doğaldır. Zira şirket, getirilen sermayeyi kullanarak ticari faaliyette bulunmakta ve bir ortak ne oranda sermaye getirmişse elde edilen kazancın oluşumuna da bu oranda katkı sağlamaktadır. Aynı durum şirketin zarar ettiği hâllerde de söz konusudur.

Daha fazla sermaye koyarak daha yüksek risk üstlenen pay sahiplerinin çoğunlukla aldığı kararlar, bu kararlara katılmayan küçük pay sahiplerini de hukuken bağlar. Ancak bu durum, alınan kararların her zaman adil olacağı sonucunu doğurmaz. Sermaye ve oy çoğunluğunu elinde bulunduran pay sahipleri, genel kurulda etkinlik sağlarken; azınlıkta kalan pay sahiplerinin karar süreçlerine etkide bulunamaması, onların haklarının ihlâli riskini doğurur ve bu da azınlık haklarının korunması gerekliliğini gündeme getirir.

Çoğunluk tarafından, azınlık pay sahiplerinin bireysel, kazanılmış ve vazgeçilmesi mümkün olmayan haklarının; şirket yararı için gerekli asgari sınırın ötesine geçilerek, kasten ve dürüstlük kuralına aykırı şekilde ihlâl edilmesi, çoğunluk gücünün kötüye kullanılması olarak nitelendirilir²⁴. Bu bağlamda çoğunluk gücünün sınırlandırılması, çoğunluğun

²² Detaylı bilgi için bkz. Karakaya, s. 128-159.

²³ Merih Kemal Omağ, "Anonim Şirketler Hukukunda Eşit İşlem İlkesi", Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, 1986, s. 2; Güzin Üçışık/ Aydın Çelik, Anonim Ortaklıklar Hukuku, Adalet, 2013, s. 49; Şükrü Yıldız, Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi, Seçkin, 2004 (Eşit İşlem), s. 58; İsmail Kırca/ Feyzan Hayal Şehirli Çelik/ Çağlar Manavgat, Anonim Şirketler Hukuku Cilt 1, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2013, s. 131; Hasan Pulaşlı, Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Adalet, 2024, s. 236.

²⁴ Karakaya, s. 129.

sadece kendi menfaatini gözeterek azınlığa orantısız zarar verecek kararlar almasının önüne geçmeyi amaçlar.

B. Eşit işlem ilkesi

Dürüstlük ilkesine aykırılığın belirlenmesinde göz önünde bulundurulması gereken bir diğer önemli ölçüt de eşit işlem ilkesidir. Eşit işlem ilkesi; ahlak, dürüstlük, hakkaniyet, irade serbestisi ve sözleşmeye bağlılık ilkeleri gibi özel hukukta geçerliliği kabul edilen genel hukuk ilkelere biridir²⁵. Eşitlik ilkesinin Türk hukukundaki pozitif kaynağı Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlığını taşıyan 10. maddesidir²⁶.

Anonim şirketlerde, pay sahipleri ile şirket yönetimi arasında adil ve dengeli bir ilişkinin sağlanması büyük önem taşır. Bu bağlamda, eşit işlem ilkesi şirket yönetiminde temel alınan başlıca prensiplerdendir²⁷. TTK'nın 357. maddesinde açıkça düzenlenen bu ilke, keyfi ayrımcılığı yasaklayarak, sermaye sahibi tüm pay sahiplerinin yönetim sürecine eşit koşullarda katılmalarını ve alınan kararlarda aynı ölçüde söz sahibi olmalarını güvence altına alır²⁸.

²⁵ Yıldız, Eşit İşlem, s. 74; N. Füsün Nomer, "Anonim Ortaklıkta Eşit Davranma (Eşit İşlem) İlkesi", Prof. Dr. Oğuz İmregün'e Armağan, 1998, s. 471.

²⁶ Mehaz hukuki düzenlemelerdeki görünümü için bkz. Habibe Dinç Doğan, "Eşit İşlem İlkesinin Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Dışındaki Kişiler Yönünden Uygulanabilirliği," Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 1, 2025, s. 391-392.

²⁷ Ünal Tekinalp/ Reha Poroy/ Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku II, Vedat, 2023 (Ortaklıklar II), s. 692 vd.; Pulaşlı, s. 243 vd. Ayrıca bkz. Setenay Yağmur, Anonim Şirketlerde Eşit İşlem İlkesi, On İki Levha, 2020, s. 175-176.

²⁸ Cafer Eminoğlu, "Anonim Şirket Pay Sahipleri Açısından 'Eşit Şartlarda Eşit İşlem' İlkesi", Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, Sayı: 1, 2015, s. 81. Eşit işlem ilkesinin farklı anlamları (biçimsel, sayısal-mutlak ve nispi eşitlik) için bkz. Yıldız, Eşit İşlem, s. 31-38. Ayrıca bkz. Yağmur, s. 16-22. Anonim şirketlerde eşit işlem ilkesinin uygulanmasında, mutlak eşitliğin zorunlu olduğu istisnai durumlar dışında genellikle oransallık esasına dayanan nispi eşitlik anlayışının benimsendiği, bu çerçevede, eşit konumda bulunan pay sahiplerinin aynı işleme tabi tutulmasının hedeflendiği yönünde bkz. Ercüment Erdem, "Türk ve İsviçre Hukuklarında Eşit İşlem İlkesi", İsviçre Borçlar Kanunu'nun İktisabının Sekseninci Yılında İsviçre Borçlar Hukuku'nun Türk Ticaret Hukuku'na Etkileri, İstanbul, 2009, s. 403; Akın, Murat Yusuf/ Yağmur, Setenay, "Türk Anonim Şirketler Hukukunda Eşit İşlem Uygulanması Açısından Objektif Kriter Kavramı", Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 12, Sayı:144, 2018, s. 97. Ayrıca bkz. Eminoğlu, s. 80.

Şunu belirtmek gerekir ki, eşit işlem ilkesi, keyfi eşitsizliği yasaklamakla birlikte, hakkın kötüye kullanılması yasağının kapsadığı tüm durumları tek başına karşılayamaz. Şirketin menfaatleriyle kısmen örtüşen genel kurul kararları karşısında, eşit işlem ilkesi sınırlı bir koruma sağlamaktadır. Zira çoğunluk, görünürde şirket yararına olan bir kararın ardına saklanarak gerçek niyetini gizleyebilir. Sermaye artırımını gibi işlemlerde, azınlık aleyhine sonuçlar doğuracak kararları meşrulaştırmak adına eşitlik ilkesine dayanmak ve bu işlemin gerekliliğini savunmak çoğu zaman mümkündür. İşte bu gibi durumlarda, yalnızca eşit işlem ilkesine başvurmak yetersiz kalmakta; bir sonraki başlık altında incelenecek olan hakların sakınılarak kullanılması ilkesi devreye girerek, azınlık pay sahiplerinin korunmasına katkı sağlamaktadır.

C. Hakların sakınılarak kullanılması ilkesi

Dürüstlük kuralı çerçevesinde değerlendirilmesi gereken ve Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan ölçülülük ilkesinin özel hukuktaki yansımalarını oluşturan bir ilke olan hakların sakınılarak kullanılması ilkesi²⁹, temel insan haklarına saygının gözetilmesini ve bu hakların herhangi bir ihlâl ya da kısıtlamaya uğramaksızın serbestçe kullanılabilmesini esas alır. Söz konusu ilke, hakların kötüye kullanılmasının önüne geçmeyi amaçlayan bir denetim mekanizması işlevi görmekte olup, hukuki ilişkilerin adalet ve denge temelinde sürdürülmesine yardımcı olmaktadır³⁰. “En az zarar yöntemi” olarak da ifade edilen bu ilke, dürüstlük kuralının doğal bir gereği olarak açıklanmaktadır³¹.

Hakların sakınılarak kullanılması ilkesi, şirketin menfaatine aykırılık oluşturmamak ve çoğunluk pay sahiplerinin meşru çıkarlarını zedelememek koşuluyla, mevcut seçenekler arasında pay sahiplerine hiç ya da

²⁹ İstanbul BAM 43. HD. 27.12.2022, E. 2020/118, K. 2022/1484, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

³⁰ İbrahim Bektaş, Yeni Pay Alma (Rüşhan) Hakkının Kısıtlanması ve Devri, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2023, s. 290 vd.

³¹ Ünal Tekinalp, “Hakların En Az Zarar Verecek Şekilde Kullanılması İlkesi”, İktisat ve Maliye Dergisi, Cilt: 26, 1979, s. 78 vd.; Necla Akdağ Güney, “Anonim Şirketlerde Hakların Sakınılarak Kullanılması İlkesi ve Uygulaması”, Prof. Dr. Hikmet Sami Türk'e Armağan, Ankara, 2017 (Hakların Sakınılarak Kullanılması), s.45; Erdem, s. 412, dn. 55.

en az zarar verecek olan çözüm yolunun benimsenmesini ifade eder³². Bir başka deyişle, bu ilke, genel kurul tarafından şirketin meşru çıkarları doğrultusunda bir karar alınacağı durumlarda, aynı sonuca ulaşmayı mümkün kılan birden fazla alternatifin bulunması hâlinde, azınlık ve bireysel pay sahiplerine en az zarar verecek seçeneğin tercih edilmesini öngörmektedir³³.

Çoğunluk, diğer pay sahipleri için zararsız veya en az zarar veren yolu, kendi meşru menfaatlerini zedelediği durumlarda seçecektir³⁴. Ancak, kararların görünüşte şirket menfaatine uygun olması durumunda, çoğunluk pay sahipleri gerçek niyetlerini ve olası kötü niyetli kullanımları bu gerekçenin arkasına gizleyebilir. Bu gibi durumlarda, genel kurul veya yönetim kurulu kararları, şeklen eşit işlem ilkesine uygun görünse de, içerik yönünden hakların sakınılarak kullanılması ilkesine aykırılık oluşturabilir³⁵. Bu çerçevede, anonim şirket genel kurulunda alınan çoğunluk kararı, şirket menfaatine yönelik olsa dahi azınlık haklarını ciddi şekilde zedeliyor ve aynı sonuca, azınlığa hiç zarar vermeden ya da onları daha hafif şekilde etkileyerek ve çoğunluğun menfaatlerini de gözeterek ulaşmak mümkünken bu yol tercih edilmiyorsa, bu durumda hakların sakınılarak kullanılması ilkesine aykırılık meydana gelir³⁶. Bu nedenle, alınan kararlarla ulaşılmak istenen amaca alternatif yollarla – azınlık pay sahiplerinin menfaatlerine hiç ya da en az zarar verecek şekilde – ulaşıp ulaşılamayacağını ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

İşte hakların sakınılarak kullanılması ilkesi, anonim şirketler hukukunda özellikle çoğunluk pay sahiplerinin şirket menfaati gerekçesinin arkasına sığınarak azınlık haklarını ihlâl edip etmediğini ve bu yolla hakkın kötüye kullanılıp kullanılmadığını değerlendirmede önemli bir ölçüt işlevi görür.

³² Ünal Tekinalp/ Reha Poroy/ Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku I, Vedat, 2025 (Ortaklıklar I), s. 722 vd.; İsmail Kırca, Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, On İki Levha, 2022, s. 82.

³³ İsmail Cem Soykan, Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Ortaklıklarda Sermaye Taahhüdü Yoluyla Sermaye Artırımı, On İki Levha, 2019, s. 597.

³⁴ Akdağ Güney, Hakların Sakınılarak Kullanılması, s. 56; Soykan, s. 603.

³⁵ Tekinalp/ Poroy/ Çamoğlu, Ortaklıklar I, s. 722 vd.

³⁶ Karakaya, s. 131.

D. Şirket menfaati

“Şirket menfaati” kavramı Kanun’da tanımlanmamıştır³⁷. Ancak kavramın taşıdığı önem nedeniyle doktrinde geniş biçimde ele alınmış ve kapsamı ile sınırları tespit edilmeye çalışılmıştır. Söz konusu kavram, esas sözleşmede belirlenen amaçlara, öngörülen süre içerisinde ulaşılmasını sağlamak amacıyla, yine esas sözleşme veya şirketin ikincil düzenlemeleri çerçevesinde tanımlanan yöntemler doğrultusunda, şirketin hukuki ve ekonomik çıkarlarının bir bütününe ifade eder³⁸.

Anonim şirketlerde, şirket menfaatinin pay sahiplerinin bireysel menfaatlerinden üstün ve öncelikli olduğu genel kabul görmektedir. Bu yaklaşım, şirket menfaatinin önceliği ilkesine dayanmaktadır. Bu ilkeye göre, şirketin çıkarları, pay sahiplerinin kişisel çıkarlarına göre öncelikli değerlendirilmelidir³⁹.

“Şirket menfaati” kavramı, yalnızca pay sahiplerini değil, aynı zamanda şirket alacaklıları, kamu otoriteleri ve genel ekonomik yapı gibi şirketle ilişkili tüm menfaat gruplarını kapsayan geniş kapsamlı ve üst düzey bir kavramdır⁴⁰. Farklı çıkar grupları, kimi zaman birbirleriyle çelişen beklenti ve taleplere sahip olsalar da, bu çıkarların uyumlu şekilde

³⁷ Kanuni tanımı bulunmama ile beraber TTK’nın birçok maddesinde şirket menfaati kavramına atıf yapılmıştır. Örnek olarak bkz. kollektif ortaklıkta yönetimin kapsamına ilişkin TTK m. 223, anonim ortaklık yönetim kurulu üyelerinin özen ve bağlılık yükümlülüğüne ilişkin TTK m. 369/1, anonim ortaklıkta bilgi alma ve inceleme hakkına ilişkin TTK m. 437/3.

³⁸ Mehmet Helvacı/ Emin Çamurcu/ İsmail Türkyılmaz, “Özellikle Anonim Şirket Açısından Şirket Menfaati Kavramı”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, İstanbul, 2017, s. 312. Benzer yönde bkz. Sulu, s. 59. Söz konusu tanımın şirket menfaatinin belirlenmesinde temel alınan iki ana ölçüt olan şirketin amacı ve faaliyet konusunu içermesi bakımından önem arz ettiği yönünde bkz. Kırca/ Şehirali Çelik/ Manavgat, s. 271. Şirket menfaati kavramını açıklayan teorilerden birinin çıkar grubu teorisi (*stakeholder theory*) olduğu ve bu teoriye göre pay sahiplerinin ve alacaklıların menfaati, şirket menfaati şemsiyesinin altında yer aldığı yönünde bkz. Murat Yusuf Akın/ Muhammed Sulu: “Yönetim Kurulu Üyelerinin Menfaati ile Şirket Menfaatinin Çatışması Bağlamında Sorumluluk”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 25, Sayı: 1, 2019, s. 171.

³⁹ Ömer Korkut, “Anonim Şirketlerde Şirket Menfaati Kavramının Somutlaştırılması”, Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 2, 2017 (Şirket Menfaati), s. 3.

⁴⁰ Muhammed Sulu, Anonim Ortaklıklarda Şirket Menfaati Kavramı, On İki Levha, 2019, s. 59.

bir arada bulunabilmesi, ancak bütünleştirici bir üst çerçeve olan “şirket menfaati” anlayışıyla mümkün olabilmektedir. Zira şirket menfaatinin gerçekleştiği durumlarda, diğer menfaat grupları da bu durumdan dolayı olarak olumlu etkilenebilmektedir. Kuşkusuz, özellikle kısa vadede şirket menfaati ile pay sahiplerinin bireysel çıkarları arasında çelişkiler ortaya çıkabilir. Ancak uzun vadede, şirket menfaatini gözetken her uygulama, nihayetinde pay sahiplerinin de yararına sonuç doğuracaktır⁴¹.

Şirket menfaatinin değerlendirilmesinde bazı ölçütlerden faydalanmak mümkündür. Bunlardan en temeli, şirketin amacı ve faaliyet konusudur⁴². Anonim şirketler, ekonomik bir hedef doğrultusunda kurulurlar ve bu amacı gerçekleştirebilmek için hukuka uygun olan her alanda faaliyet gösterebilirler. Ancak bu faaliyet alanlarının, TTK'nın 339/2-b maddesi uyarınca, esas sözleşmede açıkça belirtilmesi zorunludur.

Bir başka ölçüt, farklı menfaat gruplarının durumudur. Bu değerlendirme kapsamında, bir menfaat analizi yapılarak ilgili gruplar arasında “ortak menfaatler” tespit edilmelidir⁴³. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek işlem ve uygulamalar, anonim şirketin genel menfaatine hizmet edecektir.

Bir diğer ölçüt ise, şirket değerinin artırılmasıdır. Nitekim şirketin kuruluş amacı doğrultusunda, şirketin değerini ve gelirini artıran işlemlerin yapılmasını gerektiren çıkarlar şirket menfaatlerinden kabul edilmektedir⁴⁴.

IV. SERMAYE ARTIRIMINA İLİŞKİN GENEL KURUL KARARLARININ DÜRÜSTLÜK KURALINA AYKIRILIK NEDENİYLE İPTALİNEİNİN TEMEL ÖLÇÜTLER ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararlarının iptali davalarında, dürüstlük kuralına aykırılık en çok başvurulanan gerekçelerden biridir. Bu

⁴¹ Sulu, s. 80.

⁴² Kırcı/Şehirli Çelik/Manavgat, s. 271; Korkut, Şirket Menfaati, s. 5; Ayhan Bakır, “Anonim Şirket Hukukunda Rüçhan Hakkının Sınırlandırılması ve Kaldırılmasında Haklı Sebep Şartı”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 25, Sayı: 4, 2021, s. 110.

⁴³ Korkut, Şirket Menfaati, s. 7.

⁴⁴ Sulu, s. 60.

tür aykırılıklar, çoğunluk pay sahiplerinin sermaye artırımı yetkisini, azınlık pay sahiplerinin zararına olacak şekilde ve kötü niyetli biçimde kullanmaları sonucunda ortaya çıkmaktadır⁴⁵. Dürüstlük kuralının ihlali değerlendirmesinde, çoğunluğun azınlık üzerindeki kâr, tasfiye payı veya oy oranı gibi ortaklık haklarını zayıflatma amacıyla hareket edip etmediği dikkate alınmalıdır⁴⁶. Bu bağlamda, sermaye artırımı kararının dürüstlük ilkesine uygunluğunun belirlenmesi, her somut olayın kendine özgü koşulları çerçevesinde yapılması gereken bir değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır.

A. Çoğunluk Gücünün Sınırlandırılması Kapsamında Değerlendirme

Uygulamada, özellikle sermaye artırımıyla ilgili genel kurul kararlarının iptali davalarında, çoğunluk gücünün sınırlanması ilkesi sıklıkla gündeme gelmektedir. Sermaye artırımı konusunda geniş bir takdir yetkisine sahip olan çoğunluk pay sahipleri, ulaşılmak istenen sonucun farklı yollarla da elde edilebildiği durumlarda, azınlık pay sahiplerini zarara uğratmayacak bir yol izlemeli ve ihtiyatlı davranmalıdır⁴⁷. Ancak şunu da

⁴⁵ Erdoğan Moroğlu, Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı, On İki Levha, 2018 (Sermaye Artırımı), s. 304; Soykan, s. 584.

⁴⁶ Ömer, Korkut, "6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketlerde Sermaye Artırımının Geçersizliği", İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 171, Sayı: 2, 2013 (Sermaye Artırımı) s. 282. Ayrıca bkz. Y.11.HD. 20.11.2024, E. 2023/6790, K. 2024/8103, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası). Doktrinde, sermaye artırımının dürüstlük kuralına aykırılık taşıyıp taşımadığının belirlenmesinde dikkate alınması gereken başlıca ölçütler ortaya konulmuştur. Bu çerçevede, sermaye artırımı sonucunda azınlık pay sahiplerinin zarara uğramasının kaçınılmaz olduğu durumlarda, zararı asgari düzeyde tutacak yöntemlerin tercih edilip edilmediği (hakların sakınılarak kullanılması ilkesi), artırımı ilişkin kararın şirketin amacı, ihtiyaçları ve genel menfaatleriyle ne ölçüde örtüştüğü, çoğunluk pay sahiplerinin bu kararı salt kendi kişisel çıkarlarını gözeterek alıp almadıkları ve azınlık pay sahiplerinin gerçekten bir zarara uğrayıp uğramadıkları hususları, değerlendirmede belirleyici unsurlar olarak öne çıkmaktadır. (Detaylı bilgi için bkz. Selim Yalçın, Anonim Şirketlerde Esas Sermaye Artırımının Dürüstlük Kuralına Aykırılık Nedeniyle İptali, On İki Levha, 2018, s. 65).

⁴⁷ "...Dosya kapsamından, sermaye artırımı kararından sonra davactının ve diğer ortağın hisse oranlarının değişmediği, hisse oranlarının değişmemesinin sebebinin, sermaye artırımının tamamı iç kaynaklardan karşılanarak yapılması nedeniyle artırılan tutar kadar ortaklara mevcut hisseleri oranında bedelsiz hisse verilmesinden kaynaklandığı, nakit bir sermaye artırımı söz konusu olmadığından ortaklara herhangi bir ödeme yükümlülüğü getirilmediği, sermaye artırımı ile ortakların

belirtmek gerekir ki anonim şirketlerde temel ilke çoğunluk esasına dayanmakta olup, iptal davalarında yapılacak değerlendirme, çoğunluk kararlarının azınlık haklarını orantısız biçimde hakkın kötüye kullanımını yasağını ihlalden ibarettir. Bu yaklaşımın dışına çıkılması, ekonomik hayatın ve serbest piyasa düzeninin temel aktörlerinden biri olan anonim şirketlerin işlevselliğini ve karar alma etkinliğini ciddi biçimde zayıflatacaktır.

Azınlık pay sahibinin sermaye artırımını nedeniyle zarara uğraması temel olarak bu artırıma katılmadığı durumlarda gündeme gelir. Zira bu hâlde sermaye artırımına katılmayan ortağın pay oranı düşmekte ve buna bağlı olarak pay sahipliği haklarının etkisi de azalmaktadır. Yine bu değerlendirmede bazı ortakların sermaye taahhüdünde bulunmalarını zorlaştırma ve bunun önüne geçme amacı taşıyıp taşımadığı amaçlarının söz konusu olup olmadığı da dikkate alınmalıdır⁴⁸.

Çoğunluk pay sahipleri şirketteki hakimiyetleri gereği yönetim kurulu üyelikleriyle farklı kazançlar da elde edebilmektedirler. Şirketin kâr dağıtımını yapmadığı, kârın sürekli şirket iç kaynaklarına aktarıldığı durumlarda ise azlık elindeki tek gelirden de mahrum olabilmektedir. Bu durumda ekonomik olarak daha zor durumda olan azlığın, dürüstlük kuralına aykırı sermaye artırımlarına maruz bırakılması da bu kapsamda değerlendirilebilecek hâllerdendir⁴⁹.

hisselerinin değerinde değişme olmadığı anlaşılmaktadır... kanun hükümleri çerçevesinde davalı şirketin sermaye artırımına ihtiyaç duyup duymadığı, sermaye düzeltilmesi olumlu farkları, olağanüstü yedekler ve dağıtılmayan geçmiş yıl kârları olarak belirtilen kalemlerin sermaye borcunun yerine getirilmesinde kullanılmasında bir sakınca bulunup bulunmadığı hususunda alınacak rapor sonucuna göre sermaye artırımının ortaklığın çıkarları yerine oy çoğunluğunun elinde bulunduran pay sahiplerinin çıkarlarını korumak veya azlık pay sahiplerini zarara uğratmak amacıyla yapılıp yapılmadığı, dolayısıyla alınan kararın dürüstlük kuralına aykırı olup olmadığı değerlendirilerek bir karar verilmesi gerekirken mahkemece eksik incelemeyle yazılı şekilde karar verilmesi isabetsiz olmuştur. ” (İstanbul BAM 43. HD. 10.04.2025, E. 2021/1934, K. 2025/457, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası).

⁴⁸ Y.11.HD. 09.07.2024, E. 2023/3069, K. 2024/5720, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁴⁹ “... genel kurulun yıllık kârın dağıtımına ilişkin hakkını hiç ve yeteri kadar dağıtmayacak ve özellikle azınlığı zarara sokacak şekilde kullanması, pay sahibinin kâr payı hakkını ihlal edecektir. Bu itibarla davalı şirketin %5'den daha fazla dağıtılabilir kadar kâr elde etmesi karşısında geçmiş yıllardaki kârının dağıtılmaması ile 2014 yılı kârının sadece %5'inin dağıtılmasına ilişkin (7) numaralı kararın

Bu noktada belirtmek gerekir ki şirketlerin ticari faaliyetleri için kaynak ihtiyaçlarını karşılayabileceği en elverişli yolların başında sermaye artırımını gelmektedir. Sermaye artırımını ile kaynak ihtiyacını bankalara bağlı olmaksızın karşılayan şirket, faiz ve sair giderlerden de kurtularak daha ucuz bir kaynağa kavuşmuş olmaktadır. Bu çerçevede eğer sermaye artırımını, şirketin amacı, ihtiyaçları veya genel menfaati doğrultusunda zorunlu bir uygulama niteliği taşıyorsa, bu durumda azınlığın uğradığı zarar, alınan kararın hukuka aykırılığını tek başına ortaya koymaz⁵⁰. Böyle bir durumda, pay sahipleri yalnızca kendi çıkarlarını gerekçe göstererek sermaye artırımının dürüstlük kuralına aykırı olduğunu ileri süremezler.

Nitekim Yargıtay benzer konuda verdiği bir kararında⁵¹,

“Mahkemece davanın kabulüne gerekçe olarak sermaye artırımına iştirak etmeyen paydaşların arttırılan sermayeye oranla paylarının düşeceği ve binnetice sene sonu itibariyle kar paylarının azalacağı ve alınacak kararlarda küçük hisse sahipleri aleyhine durumlar yaratılabileceği gösterilmiştir. Bu belirtilen hususlar sermaye artırımının tabii sonuçları ise de, sermaye artırımına iştirak edebilecek paydaşların maddi imkânları bulunduğu taktirde sermaye artırımına iştirak etmelerine bir engel bulunmaması ve iştirak etmeleri hâlinde bir zararlarının söz konusu olmamasına, sermaye artırımının davacıları zarara uğratmak amacı güttüğünün de kanıtlanamamış bulunmasına ve sermaye artırımına iştirak edememeleri nedeniyle böyle ortakların pay ve kar oranlarının düşmesinin tek başına objektif iyi niyet kurallarına aykırı olduğunun kabulüne karar verilmiş olması doğru görülmüştür.”

şeklinde hüküm kurarak, sermaye artırımına katılmayan pay sahiplerinin bu nedenle pay ve kâr oranlarının azalmasının, tek başına sermaye artırım kararının dürüstlük kuralına aykırı sayılmasına yeterli olmayacağı

dürüstlük kuralına aykırı olduğu ve iptali şartlarının oluştuğu kabul edilmelidir. Dolayısıyla davalı şirketin anılan genel kurulunun (7) numaralı kararının iptaline dair direnme kararı da yerindedir...” (Y.HGK. 18.10.2022, E. 2020/11-674, K. 2022/1291, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası).

⁵⁰ Yalçın, s. 66.

⁵¹ Y.11 HD. 13.12.1988, E. 1988/4113, K. 1988/7656, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, Cilt: 14, Sayı: 4, 1988, s. 109 vd.

yönünde içtihat geliştirmiştir. Yakın tarihli bir başka kararında ise Yüksek Mahkeme⁵²;

“ ... 01.06.1999, 28.05.2002 ve 04.06.2003 tarihli genel kurul kararları sermaye artırımına ilişkin olup, kararların alınmasında yasanın emredici nitelikte öngörülen şekli koşullarının yerine getirildiği, kararların iptalinin istenebileceği ancak sermaye artırımının şirket işlerinde olağan ve kanunla izin verilen bir işlem olduğu nazara alındığında pay sahibinin katılmayacak olsa dahi sermaye artırımına tahammül göstermek zorunda olduğu, nitekim esas sermayenin mevcut miktarının pay sahibi yönünden müktesep hak teşkil etmeyeceği, buna göre pay sahibinin sermaye artımıyla paylarının gerçek değerinin azalacağından hareketle sermaye artırımının yapılmasına engel olamayacağı ancak, şirketin de pay sahiplerinden bir kısmına zarar vermek amacıyla sermaye artırımında bulunmasının mümkün olmadığı, aksi hâlde hakkın kötüye kullanılması yasağı kapsamında afaki iyi niyet kurallarına aykırılık sebebiyle bu kararın iptalinin mümkün bulunduğu açıksa da davacının, davalı şirket tarafından alınan sermaye artırım kararlarının davacının pay oranını düşürmek amacıyla yapıldığı iddiasını da kanıtlamadığı ... “

ifadeleriyle bu hususu teyit etmiştir. Bir sermaye artırım kararının dürüstlük ilkesine aykırı sayılabilmesi için, bu kararın şirketin kendi menfaatinin yanı sıra diğer menfaat gruplarının çıkarları doğrultusunda alındığının ispat edilmesi gerekir. Yukarıda aktarılan yargı kararlarından da görüleceği üzere, bu iddiayı ileri süren tarafın, yani davacının, ispat yükünü taşıdığı kabul edilmektedir⁵³. Kaldı ki bir ortak sermaye artırımına katılmasa dahi nihai olarak yapılan artırımdan fayda sağlayabilecektir. Sermaye artırımını neticesinde elde edilen kaynak ile şirket daha büyük yatırımları hayata geçirebileceğinden şirketin nihai olarak değeri artacak ve bu durumdan bütün pay sahipleri fayda görecektir. Bu itibarla sermaye artımı özelinde yapılacak değerlendirmenin, ekonomik

⁵² Y.11.HD. 19.04.2018, E. 2016/9546, K. 2018/2903, Lexpera İctihat Bilgi Bankası.

⁵³ Sermaye artırım kararının davacı azınlık ortağı zararlandırıcı sebeple alınmadığı hususunda davanın esası bakımından haklılığın yaklaşık ispat seviyesinde kanıtlandığının kabulü mümkün olmadığından davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir. (İstanbul BAM 12. HD. 03.02.2025, E. 2025/45, K. 2025/144, Kazancı İctihat Bilgi Bankası).

ve ticari gerçeklere de uygun olması ve kapsamlı bir değerlendirmeye dayanması gerekmektedir. Nitekim sermaye artırımlarının dürüstlük kuralına aykırılık değerlendirmesinde de mali değerlendirmeler son derece belirleyici olmaktadır. Şirkete sermaye artırımını neticesinde girecek kaynağın hangi amaçlarla kullanılacağı, yapılacak yatırımların maliyeti ve bu yatırımlardan beklenen geri dönüşler çerçevesinde değerlendirilerek bir sonuca varılmaktadır.

B. Eşitlik İlkesi Kapsamında Değerlendirme

Sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararlarında eşit işlem ilkesine aykırılık da tespit edilebilmektedir. Nitekim ana sözleşme değişikliğiyle kararlaştırılan bir sermaye artırımını sonucunda, artırılan sermayenin bir kısmının, daha önce şirkete alacaklı olan pay sahiplerinin alacaklarına mahsup edilmesi, kalan tutarın ise diğer pay sahiplerinden belirli vadelerle tahsil edilmesi şeklinde bir düzenleme yapılması, bazı pay sahiplerinin sermaye borcunu peşin ödemek zorunda kalmasına, bazılarının ise vadeli ödeme imkânına sahip olmasına yol açar. Bu durum, pay sahipleri arasında eşitlik ilkesine aykırılık oluşturur ve alınan kararın iptaline neden olur.

Yargıtay, konuya ilişkin verdiği bir kararda, sermayenin yalnızca %25 oranında artırıldığını, pay sahiplerine taahhüt ettikleri sermaye tutarını beş eşit taksitte ödeme imkânı tanındığını ve bu şekilde eşitlik ilkesine uygun davranıldığını belirtmiş, sermaye artırımına gidilmesinin diğer pay sahiplerinin şirketteki hisselerini azaltma amacı taşımadığı, kötü niyet unsuru bulunmadığı ve yapılan artırımın dürüstlük kuralına aykırılık teşkil etmediği gerekçesiyle yerel mahkeme kararını onamıştır⁵⁴.

⁵⁴ Y.11.HD. 23.10.2018, E. 2016/13402, K. 2018/6595, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

Yine sermaye artırımı kararıyla doğrudan bağlantılı olan rüçhan hakkının⁵⁵, makul bir gerekçe olmaksızın⁵⁶ ve pay sahipleri arasında eşitlik ilkesine aykırı şekilde sınırlandırılması ya da tamamen kaldırılması da⁵⁷ dürüstlük kuralına aykırılık teşkil edebilir ve bu nedenle ilgili genel kurul kararının iptali talep edilebilir⁵⁸.

⁵⁵ Anonim şirketlerde rüçhan hakkı, dış kaynaklardan gerçekleştirilen sermaye artırımı sonucunda ihraç edilen yeni payların, öncelikli olarak mevcut pay sahiplerine teklif edilmesini sağlayan bir haktır. Mehmet Bahtiyar, Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Sistem ve Sermaye Artırımı, Beta Basım, 1996, s. 158. Doktrinindeki rüçhan hakkı tanımları için ayrıca bkz. Şükrü Yıldız, Anonim Ortaklıkta Yeni Pay Alma Hakkı, Beta Basım, 1996 (Yeni Pay), s. 77 vd. Payın aslen iktisabına imkân tanıyan bu hakkın, pay sahiplerine payları oranında tanındığı yönünde bkz. Murat Yusuf Akın, “Kayıtlı Sermayede Rüçhan Hakkının Sınırlandırılması veya İlgilinin Bu Hakkı Kullanımdan Yoksun Bırakılmasındaki Kısıtlar”, Prof. Dr. Reha Poroy’a Armağan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1995, s. 13. Bu hakkın olmaması veya kullanılmamasının, pay sahibinin şirket ve diğer pay sahipleri karşısındaki gücünü zedeleyeceği yönünde bkz. Veliye Yanlı, “Alman Hukukunda Anonim Ortaklıklarda Rüçhan Hakkının Sınırlandırılmasında Gözetilecek İlkeler: Gereklilik, Ölçülülük ve Eşitlik”, Argumentum, Sayı: 24, 1992, s. 369.

⁵⁶ “... TTK m. 461/2 hükmüne göre pay sahibinin rüçhan hakkının sınırlandırılması için gerekli görülen öncelikli şart “rüçhan hakkının sınırlandırılması ya da kaldırılmasında haklı sebeplerin bulunması”dır. Yasal düzenlemede, haklı sebepler örnek olarak gösterilmiştir. Başka sebepler ve özellikle takas yoluyla ödeme de haklı sebep sayılabilir. Burada önemli olan, eşit işlem ve hakların sakınarak kullanılması ilkesi göz önünde tutularak tüm pay sahiplerinin ve şirketin ekonomik menfaatlerinin korunmasıdır. Yoksa belirli bir pay grubu ya da hakim ortağın menfaatlerinin göz önünde tutularak rüçhan haklarında kısıtlamaya gidilmesi haklı nedenin oluşumuna engeldir.” (Y.11.HD. 10.06.2021, E. 2020/2177, K. 2021/4960, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası).

⁵⁷ Eşit işlem ilkesinin rüçhan hakkının sınırlandırılması veya kaldırılması açısından öncelikli olarak dikkate alınması gerektiği, dolayısıyla sadece gereklilik olduğu ileri sürülerek eşit işlem ilkesini dışlanmasının ve bazı pay sahiplerinin ya da pay gruplarının rüçhan haklarına müdahalede bulunulmasının ilkeye aykırılık oluşturulacağı yönünde bkz. Burak Adıgüzel, “Anonim Şirketlerde Rüçhan Hakkının Sınırlanması veya Kaldırılması”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 1, 2014, s. 2.

⁵⁸ Aynı yönde bkz. Bakır, s. 117-118. Yönetim kurulu üyeleri tarafından eşit işlem ilkesine aykırı şekilde alınan kararların aynı zamanda yükümlülük ihlali anlamına geldiği, bu tür ihlaller sonucunda, pay sahipleri doğrudan zarara uğrayabileceği gibi, şirketin uğradığı zarar dolayısıyla dolaylı zararlarla da karşı karşıya kalabileceği yönünde bkz. Necla Akdağ Güney, “Anonim Şirketlerde Eşitlik İlkesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 3-4, 2014 (Eşit İşlem), s. 131. Ayrıca bkz. Esra Pınar Bilgin, “Anonim Ortaklıklar Hukukunda Eşit İşlem İlkesi ve İlkeye Aykırılığın Yaptırımları”, Banka ve Finans Hukuku Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 19, 2016, s. 1015-1016.

Rüçhan hakkının sınırlandırılması veya tamamen kaldırılması durumlarında öncelikle eşit işlem ilkesinin gözetilmesi gerekli olup, yalnızca “gereklilik” gerekçesiyle bu ilkenin göz ardı edilmesi ve belirli pay sahiplerinin ya da pay gruplarının rüçhan haklarına müdahale edilmesi, eşit işlem ilkesine aykırılık teşkil eder⁵⁹. Yargıtay da konuya ilişkin bir kararında, “...ana sözleşmede öngörülen rüçhan hakkının sadece bazı hissedarlara kullanılmış olduğu, hisselerin devri teklifinin bildirilmemiş olması sebebiyle bazı hissedarlar rüçhan haklarını kullanma imkânı bulamadığından bu durumun eşit işlem ilkesine aykırı olduğu...” yönünde hüküm tesis etmiştir⁶⁰. Yine bir diğer kararında, şirketin ortaklara borçlar hesabından mahsup yoluyla sermaye artırımını kararı alabilmesi ve artırılan sermayenin ne kadarının bu yolla karşılanacağını belirlenmesinin, ancak gerçeğe uygun şekilde tutulmuş defter ve kayıtlara dayanılarak mümkün olabileceği, nitekim kararın içeriği ve sermaye artırımının büyük ölçüde ortaklara borçlar hesabından karşılanacak olduğu, davacının şirketteki %33 oranındaki payına dayalı rüçhan hakkını, dolaylı dahi olsa, kullanmasını engelleyici nitelikte olduğu, genel kurulda bu şekilde kabul edilen sermaye artırımını kararının davacının şirketteki pay oranını fiilen küçültmekte olduğu ve eşit işlem ilkesine aykırılık teşkil ettiği ve bu durumun tek başına, genel kurul kararının iptal edilmesi için yeterli ve geçerli bir gerekçe oluşturduğu yönünde hüküm tesis etmiştir⁶¹.

Öte yandan şunu da belirtmek gerekir ki, pay sahiplerinin rüçhan haklarını kullanmamaları ya da mali nedenlerle bu haklarını fiilen kullanmamış olmaları, tek başına sermaye artırımını dürüstlük kuralına aykırı hâle getirmez⁶². Nitekim konuya ilişkin bir kararında Yargıtay şu yönde hüküm tesis etmiştir⁶³: “... sermaye artırımının davacıları zarara uğratmak amacı güttüğünün de kanıtlanamamış bulunmasına ve sermaye artırımına iştirak edememeleri nedeniyle böyle ortakların pay ve kar oranlarının düşmesinin tek başına objektif iyi niyet kurallarına aykırı olduğunun kabulüne karar verilmiş olması doğru görülmemiştir.”

⁵⁹ Adıgüzel, s. 2.

⁶⁰ Y.11 HD. 26.12.2016, E. 2016/6289, K. 2016/9804, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁶¹ Y.11.HD. 17.3.2021, E. 2019/3593, K. 2021/2564, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁶² Soykan, s. 599; Moroğlu, Hükümsüzlük, s. 243-244.

⁶³ Y.11.HD. 13.12.1988, E. 1988/4113, K. 1988/7656, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, Cilt: 19, Sayı: 4, 1988, s. 109 vd.

C. Hakların Sakınılarak Kullanılması İlkesi Açısından Değerlendirme

Hakların sakınılarak kullanılması ilkesinin uygulandığı durumlarda, esasen hukuken geçerli biçimde alınmış ve meşru gerekçelere dayanan bir genel kurul kararı söz konusudur. Kararın içeriğinde açık bir hukuka aykırılık bulunmamakta ve şirket menfaati de gözetilmektedir; ayrıca karar azınlık pay sahiplerini hedef alan kötü niyetli bir amaç da taşımamaktadır⁶⁴. Ancak yukarıda detaylı olarak ifade edildiği üzere⁶⁵, şirketin menfaatine ulaşmak için tercih edilen yol, çoğunluk dışındaki pay sahipleri bakımından zarar doğurabilecek nitelikte olabilir. Doktrinde, rüçhan hakları sınırlandırılmasa dahi, şirketin gerçek finansal ihtiyacının ötesine geçen sermaye artırımını uygulamalarının, hakların sakınılarak kullanılması ilkesi çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği görüşü ileri sürülmektedir⁶⁶.

Yargıtay konuya ilişkin bir kararında pay sahiplerinin pay oranlarını çok aza düşürecek düzeyde bir sermaye artışının pay sahiplerinin çıkarlarını zedeleyeceğine ve dürüstlük kuralına aykırı olacağına hükmetmiştir⁶⁷. Yine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi'nin konuya ilişkin bir kararına konu olayda, şirket sermayesinin 6.000.000,00 TL'den 2.000.000,00 TL'ye düşürülmesine karar verilmiş, bu karardan yaklaşık beş buçuk ay sonra ise bu kez sermayenin 2.000.000,00 TL'den 10.000.000,00 TL'ye çıkarılmasına yönelik bir karar alınmış, dosyaya sunulan bilirkişi

⁶⁴ Soykan, s. 597-598.

⁶⁵ Bkz. bu çalışmanın III.C. başlığı.

⁶⁶ Erdoğan Moroğlu, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, On İki Levha Yayıncılık, 2020 (Hükümsüzlük), s. 242.

⁶⁷ Y.11.HD. 26.02.2019, E. 2017/5121, K. 2019/1547, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası. Yargıtay bu gerekçeyle İlk Derece Mahkemesi'nin kararını kaldırmıştır. Ancak "... davalı şirketin 2010 yılı itibariyle sermayesi... 500.000 TL'ye çıkartılmış olup, bilirkişiler 2010 yılı itibariyle bu sermaye artırımının şirketin çıkarları ve ihtiyaçları açısından zorunlu olmadığını, 1.000.000 TL'ye çıkartılması halinde bu miktarın şirketin gerekli ihtiyaçlarını sağlar nitelikte olduğunu, gerekli olmamasına rağmen bu miktar artırılmasının ortağın çıkarlarını zedeleyeceğini belirtilmiş ve buna dayalı verilen karar Dairemiz tarafından onanmıştır. Davalı şirket bundan 5 yıl sonra dava konusu genel kurulu yapmış olup, İlk Derece Mahkemesince ve Bölge Adliye Mahkemesince itibar edilen rapora göre de sermayenin 1.500.000 TL'ye çıkartılmasının zorunluluk haline geldiğinin anlaşılmasına göre, İlk Derece Mahkemesi'nin kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş ve bu husus bozmayı gerektirmiştir..."

raporuna göre, bu karar sonucunda da davacının sermaye payı %7'den %1,85'e düşmüştür. Mahkeme, bu durumda, alınan sermaye artırım kararının azınlık pay sahiplerinin haklarını ihlâl edici nitelikte olduğunu ve kararının hakların sakınılarak kullanılması ilkesini ihlâl ettiğini kabul etmiştir⁶⁸. Aynı Mahkeme bir başka kararında sermaye artırımını sebebiyle pay sahiplerinin pay oranlarının düşmesinin başlı başına hakların sakınılarak kullanılmadığı anlamına gelmeyeceğini, zira bunun sermaye artırımının doğal bir sonucu olduğunu sermaye artırımına iştirak edebilecek paydaşın maddi imkânları bulunduğu takdirde sermaye artırımına iştirak etmesine bir engel bulunmadığını ifade etmiştir⁶⁹.

Yine Yargıtay bir kararında, sermaye artırımını sonrası %16,67 oranındaki hisselerin %4,9'a düşmesi ve ödemelerin dörtte birinin derhal, kalan dörtte üçünün ise 90 gün içinde yapılmasına karar verilmesinin tek başına sermaye artırımının kötü niyetle yapıldığını göstermeyeceğini belirtmiş; bu durumun hakların sakınılarak kullanılması ilkesine aykırı olduğu yönündeki temyiz itirazlarını yerinde görmemiştir⁷⁰.

Bunların yanı sıra, iç kaynaklardan sermaye artırımını yapılarak pay sahiplerine herhangi bir mali yük getirmeksizin bedelsiz pay senedi dağıtılması mümkün iken, bunun yerine dış kaynaklı bir sermaye artırımına gidilmesi ve özellikle ekonomik açıdan zayıf ortakların pay oranlarını azaltmayı hedefleyen kararların alınması da hakların sakınılarak kullanılması ilkesine aykırılık oluşturur⁷¹. Nitekim kanun koyucu TTK m.

⁶⁸ İstanbul BAM 43. HD. 27.12.2022, E. 2020/1183, K. 2022/1484, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁶⁹ İstanbul BAM 12. HD. 15.09.2022, E. 2020/6 K. 2022/1201, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası. Ayrıca bkz. İstanbul BAM 12. HD. 28.04.2022, E. 2019/2409, K. 2022/654, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (“...Sermaye artışının şirketin tek varlığı olan arsanın yatırım yapıluncaya kadar olan dönemdeki giderlerini karşılamaya yönelik olması nedeniyle şirket için bir zorunluluk olması yanında, sermaye artırım kararının surf azınlık pay sahiplerine ve bu arada davacıya zarar vermek kastıyla yapıldığı ve dürüstlük kuralına ve hakların sakınılarak kullanılması ilkesine aykırılık taşıdığına ilişkin de delil bulunmadığı anlaşılmalı, kararın bu bakımdan da iptali koşulları oluşmamıştır...”).

⁷⁰ Y.11.HD. 06.04.2023, E. 2021/8051, K. 2023/2134, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁷¹ Sermaye artırımını, dış kaynaklardan ve iç kaynaklardan artırım olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilebilir. Dış kaynaklardan yapılan sermaye artırımında şirkete dışarıdan yeni kaynak girişi sağlanır. Buna karşılık iç kaynaklardan gerçekleştirilen sermaye artırımında şirketin malvarlığında fiili bir artış meydana gelmez; yalnızca bilançodaki

462/3'te, "Bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması hâlinde, bu fonlar sermayeye dönüştürülmeden, sermaye taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılamaz." kuralına yer vererek bu hususu düzenlemiştir⁷².

D. Şirket Menfaati Açısından Değerlendirme

Sermaye artırımının dürüstlük kuralına aykırılık teşkil edip etmediğinin değerlendirilmesinde, özellikle "şirket menfaati" kavramı belirleyici bir ölçüt olarak öne çıkmaktadır. Anonim ortaklıklarda şirket, pay sahipleri (azınlık ve çoğunluk dahil), alacaklılar, çalışanlar ve genel anlamda ülke ekonomisi gibi çeşitli menfaat grupları bulunsa da, bu çıkar gruplarını bir arada tutan ve sistemin merkezinde yer alan esas aktör, şirketin tüzel kişiliğidir. Zira mevcut ekonomik düzenin temelinde

kalemler arasında yapılan bir muhasebe düzenlemesiyle esas sermaye artırılmış olur (Moroğlu, Sermaye Artırımı, s. 196-197; Abuzer Kendigelen, Anonim Ortaklık Payı Üzerinde İntifa Hakkı, İstanbul, 1994, s. 187; Ayşe Nur Berzek, Anonim Ortaklıkta İç Kaynaklardan Esas Sermaye Artırımı, İstanbul, 1990, s. 8). Dolayısıyla iç kaynaklardan yapılan artırımda ortaklığa dışardan bir sermaye girişi olmamakta ve ortaklığın toplam malvarlığı değerinde bir değişiklik meydana gelmemektedir. İç kaynaklardan artırım, yeni payların çıkarılması suretiyle yapılabileceği gibi mevcut payların itibari değerlerinin yükseltilmesi yoluyla da yapılabilir. İç kaynaklardan sermaye artırımını, yedek akçelerin, dağıtılmamış kârların, yeniden değerlendirme artış fonlarının, iştirak veya taşınmaz satışlarından elde edilen fonların ya da amortisman tabii diğer iktisadi değerlerin sermayeye dönüştürülmesiyle gerçekleştirilir. (Y.11.HD. 20.11.2024, E. 2023/6790, K. 2024/8103, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası).

⁷² "...Mahkeme tarafından toplanması gerekli tüm delillerin toplandığı, usulünce tartışıldığı, bilirkişi raporunda 2022 yılındaki iç kaynaklara ilişkin tutarın 473.122.155,26 TL olduğu, şirketin sermaye artırımına ilişkin tutarın ise 400.000.000,00 TL, dolayısı ile sermaye artırımının iç kaynaklardan karşılanabileceken, nakdi sermaye taahhüdüne dayalı olarak sermaye artışına gidilmesinin uygun olmadığı belirtilen, 19/01/2023 tarihli olağanüstü genel kurulda şirketin sermaye artırma gerekçesi olarak sermayenin yetersiz kalmasına dayanılmış ise de alınan bilirkişi raporundan 30/09/2022 tarihi itibarıyla işletme sermayesinin yeterli olduğu, sermaye kaybının olmadığı, öte yandan TTK 462.maddesinde belirtilen iç kaynaklardan oluşan unsurların sermayeye eklenmeden, sermayeye dönüştürülmeden sermaye taahhüt edilmesi yoluyla artırıma gidilemeyeceği, artırılması öngörülen miktarın sermayeye eklenecek iç kaynaklardan az olması nedeniyle nakdi sermaye taahhüdüne gidilmesinin yasal mevzuata uygun olmadığı ... yönelik mahkeme gerekçesi ve kabulünde isabetsizlik olmadığı, verilen kararın usul ve yasaya uygun olduğu anlaşılmalı davalı vekilinin istinaf kanun yolu başvurusunun 6100 Sayılı HMK'nın 353/(1)-b-1. maddesi gereğince esastan reddine..." karar verilmiştir. (Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 3. HD. 24.03.2025, E. 2024/635, K. 2025/581 T. 24.3.2025, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası).

şirketler yer almakta olup, şirketin çıkarlarının korunması ve güçlendirilmesi, diğer tüm menfaat gruplarının dolaylı olarak fayda elde etmesini sağlamaktadır. Bu nedenle, gerçekleştirilen sermaye artırımının şirket menfaatiyle ne ölçüde örtüştüğünün tespiti büyük önem taşımaktadır.

Anonim şirket menfaatinin, pay sahiplerinin bireysel menfaatlerinden üstün kabul edilmesi, pay sahiplerinin korunması ve şirket malvarlığının güvence altına alınmasıyla ilgili düzenlemeler çerçevesinde dikkatle ele alınması gereken bir husustur. Aksi hâlde, genel kurul kararının kısmen veya tamamen iptal edilmesi ve rüçhan hakkına getirilen sınırlamaların uygulanamaması gündeme gelebilir⁷³.

Şirketin kuruluş amacıyla uyumlu olan ve şirketin değerini veya gelirini artırmaya yönelik işlemler, şirket menfaati kapsamında değerlendirilmektedir⁷⁴.

Yine Türk doktrininde, şirket menfaatinin belirlenmesinde çoğunlukla şirketin uzun vadeli çıkarları ile değer artış potansiyelinin de göz önünde bulundurulması gerektiği vurgulanmaktadır⁷⁵. Şirketin değerini yükselten ve kurumsal yapıya katma değer kazandıran yatırım faaliyetlerinin şirket menfaati kapsamında değerlendirilmesi, yerinde bir yaklaşımdır. Nitekim Yargıtay da konuya ilişkin bir kararında, davalı şirketin borca batık olmadığı, bu anlamda bir sermaye arttırımı gerektmediği, ancak finansman oranı ve kaldıraç oranına göre şirketin uzun vadede inkişafı yönünden sermaye arttırımına ihtiyaç duyulması durumunda alınan kararın dürüstlük kuralına aykırılık teşkil etmeyeceğini ifade etmiştir⁷⁶.

Mahkeme 2025 tarihli bir kararında, şirket sermayesinin 100.000,00 TL'den 2.000.000,00 TL'ye çıkarılmasına ilişkin genel kurul kararının dürüstlük kuralına aykırı olup olmadığına ilişkin değerlendirmede bulunmuş ve somut olayın özellikleri çerçevesinde davalı şirketin mali durumunun değerlendirilmesinde cari oran, likidite oranı ve nakit oranı gibi

⁷³ Aynı yönde bkz. Bakır, s. 111.

⁷⁴ Sulu, s. 60.

⁷⁵ Feyzan Hayal Şehirli Çelik, Anonim Şirketlerde Çıkar Çatışmaları Ekseninde Şirket Ele Geçirmelerine Karşı Önlemler, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2008, s. 30.

⁷⁶ Y.11.HD. 10.12.2024, E. 2024/1156 K. 2024/8859, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

göstergelerin dikkate alınması gerektiğini, 2017 ve 2018 yılı bilanço sonuçlarına göre bu oranların istenen seviyelerin altında olduğunu, 2018 yılı finansal tablolarına göre şirketin toplam 5.456.658,46 TL kısa vadeli borcu bulunduğu, çeltik kurutma tesisinin 2018’de tamamlandığı ve bu nedenle şirketin faaliyetlerini sağlıklı şekilde sürdürebilmesi için işletme sermayesine ihtiyaç duyduğu ve bu ihtiyacın karşılanmasının en makul yolunun sermaye artırımı olduğu yönünde tespit ve değerlendirmelerde bulunmuştur⁷⁷.

Benzer nitelikteki bir başka olayda Yargıtay, şirket borçlarının ödemesi amacıyla esas sermayenin 200.000 TL’den 6.500.000 TL’ye yükseltilmesine ilişkin kararın dürüstlük kuralına aykırılık oluşturmadığına hükmetmiştir⁷⁸. Yine bir diğer kararında “...İptali istenen genel kurul kararında şirket sermayesinin 50.000 TL’den 2.100.000 TL’ye çıkarılmasına ve nakit sermaye artışından dolayı ortaklara rüçhan haklarının kullanılmasına karar verilmiş ve sicil dosyasına, şirketin bilançosuna ve yapısına uygun bilirkişi raporu kapsamında, genel kurul kararının yasa, ana sözleşmeye ve ayrıca ortakların durumuna göre objektif iyi niyet kurallarına aykırı düşmediği sonucuna varılmıştır.”⁷⁹

Bu örneklerden anlaşılacağı üzere Yüksek Mahkeme, “bir anda çok yüksek tutarda sermaye artırımına gidilmesini” tek başına hukuka aykırılık sebebi olarak değerlendirmemekte, şirket menfaati açısından bir değerlendirme yaparak sonuca varmaktadır. Kararlarda, oran ve miktar bakımından oldukça yüksek olan sermaye artışlarının dahi hukuka aykırı sayılmamış olması da dikkat çekicidir.

Yine yatırımların şirketin öz sermayesi yanında banka kredileri ile finanse edildiği, şirketin bu dönemde fiilen faaliyete geçmediği ve gelirin bulunmadığı bir durumda şirket ortaklarına başvurularak sermaye artışına gidilmesinin makul bir davranış olduğu ve dürüstlük kuralına aykırılık olarak değerlendirilmesinin uygun olmadığı belirtilmiştir⁸⁰. Benzer

⁷⁷ Y.11.HD. 04.03.2025, E. 2024/3442, K. 2025/1467, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁷⁸ Y.11.HD. 09.03.2017, E. 2016/2535, K. 2017/1430, Lexpera İçtihat Bilgi Bankası.

⁷⁹ Y.11.HD. 15.11.2017, E. 2016/8898, K. 2017/6234, Erdoğan Moroğlu/ Abuzer Kendingelen, İçtihatlı – Notlu Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat, On İki Levha, 2014, s. 363.

⁸⁰ Y.11.HD. 09.03.2017, E. 2016/2535, K. 2017/1430, Lexpera İçtihat Bilgi Bankası.

şekilde şirketin borca batıklıktan kurtulması ve eski sermayesine kavuşması amacıyla alınan sermaye artırımı kararının da dürüstlük kuralına aykırılık teşkil etmeyeceğine hükmetmiştir⁸¹.

Bu çerçevede bir sermaye artırımı kararının hukuka uygun sayılabilmesi için, şirket tüzel kişiliği açısından haklı ve zorunlu bir nedene dayanması gereklidir. Bu kapsamda sermaye artırımı yapan şirketin, hangi somut ihtiyaç nedeniyle iç/ dış kaynağa ihtiyaç duyduğunu, bu kaynağa ne kadar sürede ulaşmasının gerekli olduğunu ve söz konusu ihtiyacın en uygun şekilde sermaye artırımıyla karşılanabileceğini somut ve objektif verilerle ortaya koyması gerekir⁸².

V. SONUÇ

Dürüstlük kuralı, hukuki ilişkilerde taraflar arasında güvenin tesis edilmesi, hakkaniyetin sağlanması ve hakların kötüye kullanılmasının önlenmesi açısından temel bir denge unsuru olarak görülmektedir. Hukuki açıdan dürüstlük kuralı; hakların kullanılması ve borçların ifasında hukuka, toplumun genel ahlâk anlayışına, yerleşmiş örf ve adetlere, doğruluk ve güven ilkelerine uygun davranmayı; ayrıca hak kullanımının, diğer hak sahiplerinin ya da borç ilişkisindeki karşı tarafın meşru güven beklentisini boşa çıkarmamasını öngören bir ilke ve kurallar bütünüdür ifade eder.

Bu kuralın bir yansıması niteliğindeki hakkın kötüye kullanılması yasağı ise, kişilere tanınan subjektif hakların sınırsız ve keyfi biçimde kullanılmasını engeller; aynı zamanda hak sahibine bu hakkı dürüstlük ilkelerine uygun şekilde kullanma yükümlülüğü getirir.

Dürüstlük kuralının tamamlayıcı ilkelerinden biri olarak kabul edilen ve dürüstlüğe aykırılığın belirlenmesinde yardımcı bir ölçüt işlevi gören bir diğer ilke ise çelişkili davranış yasağıdır. Bu ilkeye göre, bir kimse, belirli bir yönde davranacağına ilişkin karşı tarafta haklı bir güven oluşturduktan sonra, bu güveni boşa çıkaracak şekilde davranarak muhatabını hukuken dezavantajlı bir konuma düşüremez; böyle bir davranış hukuk düzeni tarafından korunmaz.

⁸¹ Y.11.HD. 26.06.2019, E. 2018/2313, K. 2019/4893, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

⁸² İstanbul BAM 12. HD. 04.03.2021, E. 2019/78, K. 2021/302, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

Dürüstlük kuralı, hakkın kötüye kullanılması yasağı ve bunlara bağlı alt ilkeler soyut nitelikte olduğundan, uygulamada somutlaştırılmaları için bazı ölçütlerden yararlanılması gerekir. Bu ölçütlerin başlıcaları; çoğunluk gücünün sınırlandırılması, eşit işlem ilkesi, hakların sakınılarak kullanılması ve şirket menfaatidir.

Anonim şirketlerde çoğunluk ilkesi geçerli olduğundan, sermaye ve oy gücünü elinde bulunduran kişi veya grupların, azınlığın çıkarlarını göz ardı ederek yalnızca kendi menfaatleri doğrultusunda hareket etmeleri mümkündür. Bu nedenle, çoğunluğun iradesinin kötüye kullanılmasını önleyecek mekanizmaların varlığı, özellikle de azınlığa orantısız zarar verebilecek kararları dengeleyen ilkeler, büyük önem taşır. Dürüstlük kuralının kapsamını belirlemeye yönelik olarak çalışmada ele alınan ölçütler de aslında bu amaca hizmet etmektedir.

Çoğunluk gücünün sınırlandırılması ilkesi uyarınca, azınlık pay sahiplerinin devredilemez ve kazanılmış hakları, şirket menfaatinin zorunlu kıldığı durumlar dışında, çoğunluk tarafından keyfî biçimde zedelenebilir; aksi hâlde çoğunluğun yetki sınırları aşılmış olur. Aynı şekilde, eşit işlem ilkesi de çoğunluk ilkesinin yaratabileceği olumsuzlukları bertaraf etmeyi amaçlayan bir koruma mekanizmasıdır. Bu ilke, çoğunluğun sadece kendi çıkarına hizmet eden kararlar almasını engellemekte ve azınlığın zarara uğramasının önüne geçmektedir. Benzer biçimde, hakların sakınılarak kullanılması ilkesi de genel kurulda alınan kararların azınlık haklarını gereksiz yere zedelememesini, aynı sonuca çoğunluğun menfaatlerini koruyarak azınlığa hiç ya da en az zarar verecek yöntemlerle ulaşılmasını öngörür.

Bunların yanı sıra şirket menfaati, yalnızca pay sahiplerini değil; şirket alacaklılarını, kamu kurumlarını ve genel ekonomik düzeni de içine alan geniş kapsamlı bir kavramdır. Şirket menfaatinin tespitinde belirli ölçütlerden yararlanılabilir. Bunlardan ilki, şirketin amacı ve faaliyet konusu olup, anonim şirketler, belirli bir ekonomik amacı gerçekleştirmek için kurulur ve bu amaca ulaşmak adına hukuka uygun her türlü faaliyette bulunabilirler. Değerlendirmede dikkate alınacak bir diğer ölçüt ise, farklı menfaat gruplarının durumudur. Bu kapsamda, bir menfaat analizi yapılarak gruplar arasında ortak çıkar noktaları belirlenmeli ve buna

uygun işlemler ile uygulamalar, şirketin genel yararına hizmet etmelidir. Bunlara ek olarak, şirket değerinin artırılması da önemli bir ölçüt olarak kabul edilir. Bu çerçevede şirketin kuruluş amacına uygun biçimde, şirketin değerini ve gelirini yükselten faaliyetler, şirket menfaati kapsamında değerlendirilmektedir.

Yukarda bahsi geçen ölçütlere, diğer bir ifadeyle dürüstlük kuralına aykırı olarak alınan genel kurul kararları, hem şirketin hem de pay sahiplerinin menfaatlerini zedeleyebileceğinden iptal davasına konu olabilir. Bu davalar, şirket içi denetimin etkinliği ve pay sahiplerinin haklarının korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Sermaye artırımına ilişkin genel kurul kararlarının iptali özelinde şu değerlendirmeler yapılabilir:

- Dürüstlük kuralına aykırılığın tespiti somut olaya bağlıdır. Sermaye artırım kararının dürüstlük ilkesine uygun olup olmadığı her somut olayın özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmelidir.
- Yüksek düzeyde sermaye artırımının yapılması tek başına ilgili genel kurul kararının dürüstlük kuralına aykırılığına sebep olmaz.
- Şirketin gerçek ihtiyacına uygunluk önemlidir. Sermaye artırımının şirketin amacı ve ihtiyaçlarıyla örtüşmemesi hâlinde dürüstlük kuralına aykırılıktan söz edilebilir. Ancak bir pay sahibinin artırıma katılmaması veya azınlığın zarara uğraması tek başına alınan kararı hukuka aykırı kılmaz.
- Hakların sakınılarak kullanılması ilkesi bağlamında sermaye artırımının dürüstlük kuralına uygunluğu değerlendirilirken, aynı sonuca azınlığa hiç zarar vermeden ya da daha az zarar vererek ulaşmayı sağlayacak alternatif bir yol olup olmadığı incelenmelidir. Eğer şirket menfaatine olan bu artış, eşdeğer etkinlik ve maliyet gibi başka bir yöntemlerle gerçekleştirilemiyorsa, dürüstlük kuralına aykırılıktan bahsedilemez.
- Dış kaynaklı sermaye artırımının meşru gerekçeleri vardır. Şirketin büyüme hedefleri ya da teknolojik yatırımları için sermaye artırımına gitmesi makul ve meşru bir nedendir. Şirketin

ihtiyacını aşan bir artırım söz konusu değilse, bu karar dürüstlük ilkesine aykırı sayılmaz.

- Şirket ve pay sahiplerinin menfaatleri birlikte değerlendirilmelidir. Yapılacak yatırım çoğu durumda şirketin değerini artırır ve bu artıştan pay sahipleri de yararlanır. Nitekim sermaye artırımına pay sahibi katılmasa bile, yapılacak yatırım şirketin değerini yükselteceği için pay sahibinin de paylarının değeri artacak ve dolaylı olarak fayda sağlayacaktır. Dolayısıyla, sermaye artırımını nedeniyle malvarlığında azalma değil, uzun vadede değer artışı söz konusu olacaktır.

KAYNAKÇA

Adıgüzel, Burak: “Anonim Şirketlerde Rüçhan Hakkının Sınırlanması veya Kaldırılması”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 18, Sayı, 2014, s. 1-48

Akdağ Güney, Necla: “Anonim Şirketlerde Eşitlik İlkesi”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 18, Sayı: 3-4, 2014, s. 115-135 (Eşit İşlem).

Akdağ Güney, Necla: “Anonim Şirketlerde Hakların Sakınılarak Kullanılması İlkesi ve Uygulanması”, Prof. Dr. Hikmet Sami Türk’e Armağan, 2017, s. 45-68 (Hakların Sakınılarak Kullanılması).

Akın, Murat Yusuf: “Kayıtlı Sermayede Rüçhan Hakkının Sınırlandırılması veya İlgilinin Bu Hakkı Kullanımdan Yoksun Bırakılmasındaki Kistaslar”, Prof. Dr. Reha Poroy’a Armağan, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 1995, s. 7-37.

Murat Yusuf Akın/ Setenay Yağmur: “Türk Anonim Şirketler Hukukunda Eşit İşlem Uygulanması Açısından Objektif Kriter Kavramı”, Terazi Hukuk Dergisi, Cilt: 12, Sayı:144, 2018, s. 97-105.

Akın, Murat Yusuf/ Sulu, Muhammed: “Yönetim Kurulu Üyelerinin Menfaati ile Şirket Menfaatinin Çatışması Bağlamında Sorumluluk”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 25, Sayı: 1, 2019, s. 169–184.

Akyol, Şener, Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı, Filiz, 1995 (Dürüstlük Kuralı).

Akyol, Şener, Medeni Hukukta Çelişki Yasağı, Vedat, 2007 (Çelişki Yasağı).

Antalya, Gökhan/ Topuz, Murat, Medeni Hukuk Giriş Temel Kavramlar Başlangıç Hükümleri Cilt 1, Seçkin, 2024.

Bahtiyar, Mehmet, Anonim Ortaklıkta Kayıtlı Sermaye Sistem ve Sermaye Artırımı, Beta Basım, 1996.

Bakır, Ayhan: “Anonim Şirket Hukukunda Rüçhan Hakkının Sınırlandırılması ve Kaldırılmasında Haklı Sebep Şartı”, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 25, Sayı: 4, 2021, s. 103-124.

Bektaş, İbrahim, Yeni Pay Alma (Rüçhan) Hakkının Kısıtlanması ve Devri. Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2023.

Berzek, Ayşe Nur, Anonim Ortaklıkta İç Kaynaklardan Esas Sermaye Artırımı, İstanbul, 1990.

Bilgin, Esra Pınar: “Anonim Ortaklıklar Hukukunda Eşit İşlem İlkesi ve İlkeye Aykırılığın Yaptırımları”, Banka ve Finans Hukuku Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 19, 2016, s. 997-1019.

Dinç Doğan, Habibe: “Eşit İşlem İlkesinin Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Dışındaki Kişiler Yönünden Uygulanabilirliği”, Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 1, 2025, s. 387-407.

Dural, Mustafa/ Sarı, Suat. Türk Özel Hukuku Cilt 1 Temel Kavramlar ve Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri, Filiz, 2024.

Edis, Seyfullah, Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, 1993.

Eminoğlu, Cafer: “Anonim Şirket Pay Sahipleri Açısından ‘Eşit Şartlarda Eşit İşlem’ İlkesi”. Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi, Sayı: 1, 2015, s. 79-88.

Erdem, Ercüment: “Türk ve İsviçre Hukuklarında Eşit İşlem İlkesi”, İsviçre Borçlar Kanunu’nun İktisabının Sekseninci Yılında İsviçre Borçlar Hukuku’nun Türk Ticaret Hukuku’na Etkileri, 2009, s. 393-419.

Giritlioğlu, Necla, Dürüstlük Kuralları, Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı ile Sınırlandırılması, İstanbul, 1989.

Helvacı, Mehmet/ Çamurcu Emin/ Türkyılmaz, İsmail. “Özellikle Anonim Şirket Açısından Şirket Menfaati Kavramı”, Prof. Dr. Hamdi Yasaman’a Armağan, 2017, s. 309-330.

Kendigelen, Abuzer, Anonim Ortaklık Payı Üzerinde İntifa Hakkı, İstanbul, 1994.

Kırca, İsmail, Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, On İki Levha, 2022.

Kırca, İsmail/ Şehirli Çelik, Feyzan Hayal / Manavgat, Çağlar, Anonim Şirketler Hukuku Cilt 1, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2013.

Korkut, Ömer: “Anonim Şirketlerde Şirket Menfaati Kavramının Somutlaştırılması”, Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 2, 2017, s. 1-9 (Şirket Menfaati).

Korkut, Ömer: “6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na Göre Anonim Şirketlerde Sermaye Artırımının Geçersizliği”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 171, Sayı: 2, 2013, s. 287-298 (Sermaye Artırımı).

Moroğlu, Erdoğan, Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı, On İki Levha, 2018 (Sermaye Artırımı).

Moroğlu, Erdoğan, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, On İki Levha, 2020 (Hükümsüzlük).

Moroğlu, Erdoğan/ Kendigelen, Abuzer, İçtihatlı – Notlu Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat, On İki Levha, 2014.

Nomer, N. Füsün: “Anonim Ortaklıkta Eşit Davranma (Eşit İşlem) İlkesi”. Prof. Dr. Oğuz İmregün’e Armağan, 1998, s. 469-490.

Oğuzman, M. Kemal/ Barlas, Nami, Medeni Hukuk, On İki Levha, 2024.

Oğuzman, M. Kemal: “Dürüstlük Kuralına Başvurma Konusunda Bazı Yargıtay Kararlarının Eleştirilmesi”, Prof. Dr. Yaşar Karayalçın’a 65. Yaş Armağanı, Ankara 1988, s. 407-415.

Omağ, Merih Kemal: “Anonim Şirketler Hukukunda Eşit İşlem İlkesi”. Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, 1986, s. 1-8.

Pulaşlı, Hasan, Şirketler Hukuku Genel Esaslar, Adalet, 2024.

Soykan, İsmail Cem, Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Ortaklıklarda Sermaye Taahhüdü Yoluyla Sermaye Artırımı, On İki Levha, 2019.

Sulu, Muhammet, Anonim Ortaklıklarda Şirket Menfaati Kavramı, On İki Levha, 2019.

Şehirli Çelik, Feyzan Hayal, Anonim Şirketlerde Çıkar Çatışmaları Ekseninde Şirket Ele Geçirmelerine Karşı Önlemler, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, 2008.

Tekinalp, Ünal: “Hakların En Az Zarar Verecek Şekilde Kullanılması İlkesi”, İktisat ve Maliye Dergisi, Cilt: 26, 1979, s. 78-80.

Tekinalp, Ünal/ Poroy, Reha/ Çamoğlu, Ersin, Ortaklıklar Hukuku II, Vedat, 2023 (Ortaklıklar II).

Tekinalp, Ünal/ Poroy, Reha/ Çamoğlu, Ersin, Ortaklıklar Hukuku I, Vedat, 2025 (Ortaklıklar I).

Uçaryılmaz, Talya Şans, Bona Fides (Dürüstlük Kuralı), Yetkin, 2019.

Üçışık, Güzin/ Çelik, Aydın, Anonim Ortaklıklar Hukuku, Adalet, 2013.

Yağmur, Setenay, Anonim Şirketlerde Eşit İşlem İlkesi, On İki Levha, 2020.

Yalçın, Selim, Anonim Şirketlerde Esas Sermaye Artırımının Dürüstlük Kuralına Aykırılık Nedeniyle İptali, On İki Levha, 2018.

Yanlı, Veliye: “Alman Hukukunda Anonim Ortaklıklarda Rüçhan Hakkının

Sınırlandırılmasında Gözetilecek İlkeler: Gerekliklik, Ölçülülük ve Eşitlik”. Argumentum, Sayı: 24, 1992, s. 369-370.

Yıldız, Şükrü, Anonim Ortaklıkta Yen Pay Alma Hakkı, Beta Basım, 1996 (Yeni Pay).

Yıldız, Şükrü, Anonim Ortaklıkta Pay Sahipleri Açısından Eşit İşlem İlkesi, Seçkin, 2004 (Eşit İşlem).

